

Siikojen kasvu parantunut Ylä-Suolijärvellä – haukimato hyvin kurissa

Siikojen kasvu on tuoreimpien tutkimustulosten mukaan hieman parantunut Ylä-Suolijärvellä. Haukimadon esiintyminen on pysynyt hyvin kurissa.

Lehtiniemen kalastuskunta selvitti vesialueensa siikojen kuntoa ja kasvua syksyllä omalla tutkimuksella. Kuudelta eri selkävedeltä pyydettiin 150 siikaa verkoilla ja nuotalla. Näytteistä määritettiin laji ja ikä.

Siioista otettiin suomunäytteet, pituus ja paino. Lisäksi päät irrotettiin ja kidusnäyte pakastettiin. Varsinaisen tutkimustyön teki laboratoriossaan Ahma Ympäristö Oy.

- Omalla tutkimuksella haettiin vesistökohtaisia täsmäkasvutietoja PVO-Vesivoima Oy:n muutaman vuoden välein tapahtuvan laajemman tutkimuksen rinnalle, kertoo kalastuskunnan esimies Keimo Lehtiniemi.

Tutkituista kaloista 72 prosenttia oli tiheäsiivilähampaisia planktonsiikoja ja 28 prosenttia harvasiivilähampaisia vaellussiikoja. Aikaisempiin PVO-Vesivoiman tarkkailututkimuksiin verrattuna vaellussiikojen määrä näyttäisi hieman kasvaneen.

Vesialueilla selkeitä eroja

Eri selkävesien osalta löytyi selkeitä eroja. Uopajanlahdella vaellussiikoja todettiin selvästi enemmän kuin muilla vesialueilla, kaikkiaan 70 prosenttia. Kenttäselällä 90 prosenttia kaloista oli puolestaan planktonsiikoja. Ahmaselällä, Koivuselällä, Autioselällä ja Liittoselällä 74-83 prosenttia oli planktonsiikoja.

Näytesiiikojen kasvu oli yleisesti varsin heikkoa. Valtaosa siioista tuli sukukypsiksi viidennen tai kuudennen kasvukesen jälkeen. Tämän jälkeen kasvu heikkeni selvästi, koska kasvupotentiaali käytettiin mädin tai maidin tuottamiseen. Eri siikalajien kasvunopeudessa ei ollut eroja.

PVO-Vesivoiman aiempaan näyteaineistoon verrattuna planktonsiikojen pituus oli

yleisimpien ikäluokkien osalta 1,7 senttiä parempi kuin vuosien 2009-2012 näytesiiioilla. Myös vaellussiikojen pituus oli hieman kasvanut.

- Esimerkiksi Luonnonvarakeskuksen erikoistutkija Jorma Piironen arvioi tulosten pohjalta, että kasvun hitaus ei johdu siikakannan ylitiheydestä, Lehtiniemi kertoo.

Kasvunopeuden vaihtelussa on tyypillisiä eroja. Saman ikäinen siika voi olla 25 tai 35 senttiä pitkä.

Myös PVO-Vesivoima Oy:n tutkimuksissa vuodelta 2015 siikojen kasvun todettiin lievästi parantuneen Ylä-Suolijärvestä molemmilla siikalajeilla aivan samalla tavalla kuin Lehtiniemen kalastuskunnan omassakin tutkimuksessa.

Siikojen kuntokerroin oli pysynyt samalla tasolla vuosien 2009-2012 tarkkailuaineistoon verrattuna.

Edessä tärkeitä päätöksiä

- Johtopäätöksenä tutkimuksista voi todeta, että järvestä on kohtuullinen siikakanta. Se ei ole ylitiheä, mutta kasvu on toki heikkoa. Kääpiöitymisestä ei tutkimuksissa saatu merkkejä.

Lehtiniemen kalastuskunta valmistelee kuitenkin järven tervehdyttämiseen liittyviä toimenpiteitä kevään aikana. Kokouskierroksilla päätetään miten säännöstelystä johtuvia velvoiteistutuksia muutetaan seuraavalla kaudella vuosina 2017-21.

- Esille tulee esimerkiksi siikavelvoitteen mahdollinen puolittaminen ja siirtyminen pohjasiikaan. Harkittavaksi tulee lisäksi kirjolohen istuttaminen ja taimenistutusten painopisteiden mahdolliset muutokset lupatulojen turvaamiseksi, Lehtiniemi linjaa.

Haukikanta on paisunut vuosi vuodelta ja kaipaisi voimakasta tehopyyntiä. Hauet verottavat jo kohtuuttomasti esimerkiksi taimenistukkaita.

Siian luontaisen lisääntymisen selvittäminen koetaan myös erittäin tärkeäksi. Yksi keino siihen olisi istutettavien siianpoikasten värimerkkaus, jolloin kudun onnistumisesta sataisiin tietoa muutamassa vuodessa.

Haukimatoa luonnollinen määrä

PVO-Vesivoima Oy tutki kesällä 2015 myös loistilannetta. Ylä-Suolijärvellä tilanne on vielä hyvin hallinnassa.

Yksittäisillä selkävesillä haukimatoa esiintyi keskimäärin vain noin 5-7 prosenttia. Osalla vesialueista määrä oli jopa selvästi pudonnut vuoden 2012 tutkimuksesta, osalla oli pientä nousua. Tutkijat arvioivat, että haukimatoa esiintyy kaikissa vesistöissä vähintään kymmenkunta prosenttia.

- Lehtiniemen vesillä määrä on siis toistaiseksi täysin luonnonmukainen.

Vaellussiioilla haukimatoa esiintyy eniten kaksi- ja kolmikesäisillä kaloilla. Planktonsiioilla neljä- ja viisikesäisillä.

Perkuujätteet haudattava

Lokkilapamato on sen sijaan yleistynyt myös Ylä-Suolijärvellä. Vaellussiioilla sitä esiintyy lähes joka viidennellä kalalla ja planktonsiioilla jo joka neljännellä kalalla.

- Lokkilapamadon leviämiseen jokainen kalastaja voi vaikuttaa omalla toiminnallaan. Tärkeintä on haudata kaikki kalanperkeet. Kaloja ei saa perata suoraan järveen ja myös kuolleet kalat pitää haudata eikä jättää lokin ruuaksi.

Lokkilapamato ei ole ihmiselle vaarallinen, haitta on lähinnä esteettinen. Loinen kuitenkin todennäköisesti heikentää siian kasvua.